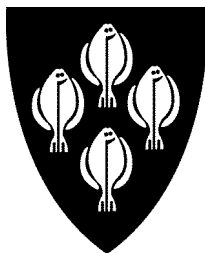

I n d e r ø y k o m m u n e

PLAN FOR

HELSEMESSIG

OG SOSIAL

BEREDSKAP

Vedtatt av Komite Folk 22.11.2004

Innhold

1. Planstruktur
2. Lovverk
3. Organisasjon
4. Informasjon
5. Evakuering
6. ROS-analyse
7. Tiltaksdel
 - Vannforsyning
 - Helse
 - Pleie- og omsorg
 - Sosialtjeneste
8. Forhold til andre fagområder
9. Kvalitetsikring, kontroll og oppfølging

Vedlegg:

1. Ros-analyse
2. Viktige funksjoner og tlf.nr.

Planstruktur

1.1 Kommunal beredskap og planlegging

Risiko og sårbarhet, hovedprinsipp og mål

Vurdering av risiko og sårbarhet og tiltak for å redusere eller forebygge risiko og sårbarhet skal inngå i all kommunal planlegging (jfr. Kommuneplanen) og ved utøvelse av virksomheten.

Kriseledelsen i Inderøy kommune skal koordinere og lede alle kommunale tiltak når en krise oppstår, og den på grunn av omfang og tidshensyn ikke kan løses av kommunens normale(daglige) administrative og folkevalgte organisasjon.

Nødvendige tiltak skal normalt gjennomføres i samsvar med gjeldende planer for beredskapen i de forskjellige utøvende enheter.

All kriseledelse skal gjennomføres på lavest mulig nivå.

Definisjoner:

Krise er definert som en uønsket hendelse som rammer større grupper av mennesker og som er mer omfattende enn den ordinære organisasjon kan takle tilfredsstillende.

Kriseplan er "forberedte handlinger for å møte ulykker og andre påkjenninger som i art eller omfang går utover det som regnes som normalrisiko i fredstid".

Planstruktur

Kommunestyret har vedtatt plan for kriseledelse, med de nødvendige fullmakter. Se for øvrig kap. 1.2

Internkontroll

Organisering av kommunens virksomhet fremgår av følgende dokumenter:

- Politisk organisering for Inderøy kommune
- Organisasjonsplan for den administrative organiseringen
- Delegasjonsreglement, stillingsbeskrivelser og delegerte fullmakter

Beredskap og sikkerhetsmessige forhold knyttet til den ordinære faste virksomheten, er og skal, ivaretas gjennom den ved den enkelte enhet (laveste nivå). Se forøvrig kap. 3.2

1.2 Kommunens kriseplan

Organisering og utøvelse av bestemte beredskapsoppgaver fastsettes videre gjennom kommunens kriseplanverk, og som består av følgende elementer:

Plan for kriseledelse

Kommunale planer

Plan for helsemessig og sosial beredskap

Smittevernplan for Inderøy kommune

Beredskapsplan vannforsyning

Katastrofeplan for helsetjenesten

Diverse rutinebeskrivelser
Evakuering, informasjon,
m.v.

Brannordningen for Inderøy kommune

Interkommunale planer

Beredskapsplan mot akutt forurensning

Andre planer

Helseregion Midt-Norge
Reg. helseberedskapsplan

Fylkesmannen i NT
Kriseplan for fylkesmannen i Nord-Trøndelag

NTE
Plan for strømrasjonering

2. Lovverk

2.1 Sentrale lover

Krise og beredskap er delvis regulert gjennom lover og forskrifter, men det er også en god del ”kommunale vedtak praksis” innenfor området.

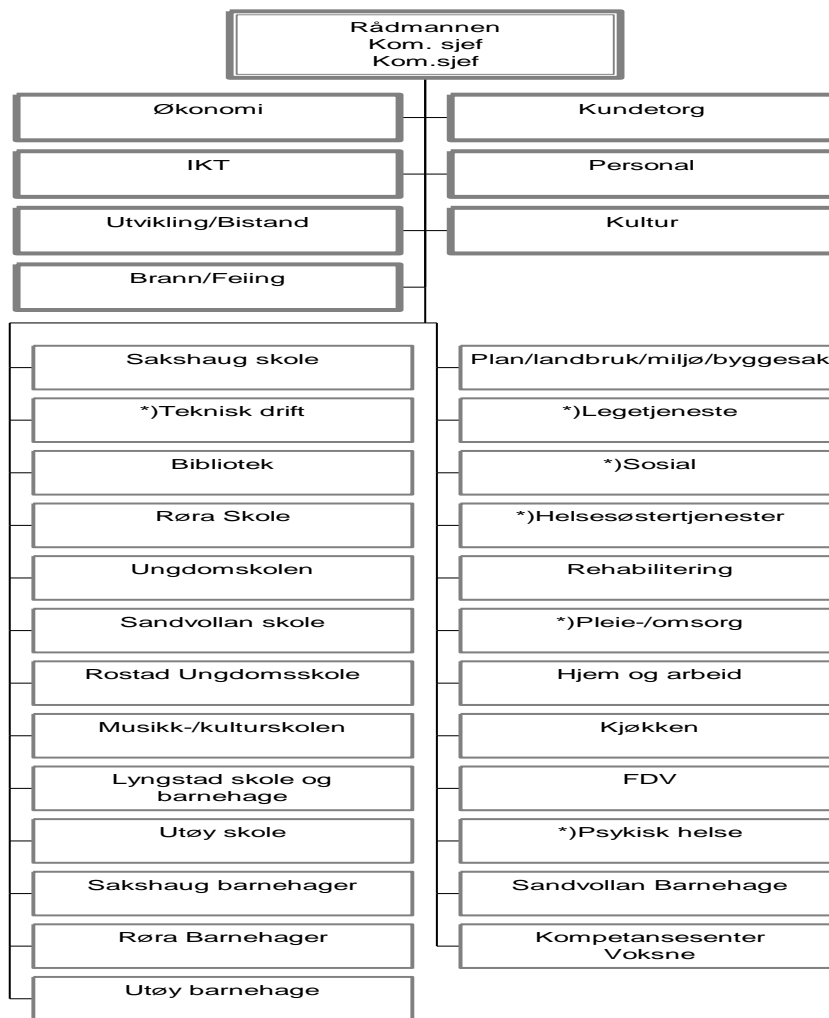
Følgende lover med forskrifter og kommunale vedtak hjemler kriseplanlegging i kommunen:

- **Lov om helsemessig og sosial beredskap m.v:**
 - Smittevernloven
 - Helsepersonelloven
 - Kommunehelstjenesteloven
 - Sosialloven
- Plan- og bygningsloven
- Div. beredskapslover vedr. forsyning, krigsfullmakter m.v.
- K-sak 003/99; Ordførers krisefullmakter og plan for kriseledelse
- Sak 034/97 i Komite Organisasjon; Risiko- og sårbarhetsanalyse

1. Organisasjon

3.1 Organisasjonsstruktur

Inderøy kommune har fra 01.07.03 organisert seg i en flat struktur med resultatenheter, stab-/støtteenheter og en koordinerende toppledelse. Dette betyr at den enkelte resultatenhetsleder rapporterer direkte til rådmannen ved aktuell kommunalsjef. Pr. 01.09.04 er den administrative organisering slik:

De enhetene som har et særskilt ansvar i forhold til helse- og sosialberedskapsarbeidet er ovenfor merket med stjerne *). Tekniske tjenester har ansvaret for vannforsyning.

3.2 Kriseledelse

Det er helt sentralt at nærmeste overordnede leder skal varsles ved hendelser som kan utløse behov for koordinering på et høyere nivå, spesielt informasjonsarbeidet.

Det er først ved hendelser og situasjoner(kriser) over det som den vanlige organiseringen skal takle, at det etableres kriseledelse i henhold til vedtatt plan for kriseledelse, jfr.den plans kap. 3.1 og 3.2.

I korthet går det ut på at det rådmannen, i samråd med ordfører, etablerer kriseledelse som fastsatt i planens kap. 2.3. Når kriseledelse er etablert trår ordfører inn som beslutningstaker og rådmannen via enhetene/evt. eksterne aktører, som iverksettere.

4. Informasjon

4.1 Generelt

Informasjon er en essensiell del av beredskapsarbeidet. Situasjoner, som gjør at tiltak helse- og sosial må iverksettes etter plan for helse- og sosialberedskap, vil være av et stort omfang og kompleksitet. Når en krise er et faktum, vil trykket fra media og befolkning om informasjon komme raskt og være av et betydelig omfang.

4.2 Spesielle hensyn og utfordringer

Det vil være spesielle hensyn som må vektlegges ved større kriser. Det er hensynet til de som berøres (pårørende, brukere, osv), informasjon til media/offentlighet og intern informasjon til egne ressurser/enheter.

Som prinsipp er det aktuell fagmyndighet som skal informere de som krisen rammer direkte. Informasjon til media/offentlighet skal gis av ordfører eller den som kriseledelsen bestemmer; i sistnevnte tilfelle ofte aktuell enhetsleder.

For øvrig vises til de rutiner som er nedfelt i katastrofeplanen for helsetjenesten, kap. 9.

4.3 Særskilte tiltak

Informasjonsarbeidet organiseres som gitt i kriseledelsesplanens kap. 5.2, *og den skal suppleres med fagpersonell fra kommunens egne helse- og sosialenheter, og/eller eksterne støttespillere.*

5. Evakuering og internering.

5.1 Generelt

Vedtak om evakuering kan bare fattes av politiet (lensmann) og utføres av under ledelse av dem. Tiltak iverksettes når aktuell fagmyndighet ber om det, ofte brann eller naturkatastrofer. Sosialtjenesteloven angir kommunens overordnede ansvar for de som oppholder seg innenfor kommunens grenser og deres behov for mat og ly. Evakuering er også omhandlet og utdypet i kriseledelsesplanens kap. 5.3.

I korte trekk er rutinene for ivaretagelse av evakuerte slik:

- *Skaffe oversikt over hvem som bor i evakueringsområdet*
- *Informere de som evakueres om hva de skal ta med seg*
- *Skaffe transport*
- *Samle personer i egnede lokaler når innkvartering ikke kan skje direkte*
- *Foreta registrering over hvem som innkvarteres hvor, hvem som flytter på egenhånd m.v.*
- *Sørge for forpleining og evt. klær, behov for ekstern ressurstilgang, f.eks. Sivilforsvaret.*
- *Omsorgsfunksjoner. Avtale med psykiatriteam, prest og frivillige organisasjoner.*
- *Gi løpende informasjon om situasjonen.*

Mindre hendelser

Ved hendelser av kortere varighet skal evakuerte helst søkes prioritert plassert slik:

- Hos familie og venner (direkte innkvartering)
- Inderøyheimen, jfr. pkt 4.1
- Inderøyhallen

Mindre hendelser defineres til å være de som kommunens daglige apparat kan ta seg av. Størrelsesmessig opp til ca. 50 personer.

Ved slike hendelser av *lengre varighet* (>24 timer) skal evakuerte helst søkes prioritert plassert slik:

- Hos familie og venner(direkte innkvartering)
- Jægtvolden Fjordhotel(etter forhåndsavtale)
- Sund Folkehøgskole(etter forhåndsavtale)
- Koa Camping(etter forhåndsavtale)
- Innlosjingsmuligheter i nabokommunene

Forpleining

Inderøyheimen har lokaler og utstyr som raskt kan motta opp til ca. 50 personer og samtidig dekke behov for mat og drikke. Ressursene kan raskt suppleres og økes.

Større hendelser

Større hendelser defineres til å være de som ikke kommunens daglige apparat kan ta seg av og er størrelsesmessig over ca. 50 personer. Jfr. pkt. 3 vil det være kommunens kriseledelse som iverksetter nødvendige tiltak.

Kommunens egne ressurser vil bli dreid over på å takle en slik hendelse, men en vil også være avhengig av eksterne ressurser, jfr. pkt. 7.3 i kriseplanen. Sentrale aktører vil være:

- Sivilforsvaret
- Røde Kors
- Heimevernet
- Lag og organisasjoner

Aktuelle steder for innkvartering kan også bli skoler og forsamlingshus. Tilflyttingsnemnda og stemmestyrene som kretsvis organ aktiveres.

5.2 Spesielle hensyn og utfordringer

Tiltak som følge av smittevernloven eller dyresykdommer(f,eks. munn./klovtsyke) kan utløse internering/avsperring av hele eller deler av kommunen. Dette skaper en nærmest ”motsatt situasjon” av evakuering og vil stille enorme krav til hele kommunen som kriseorganisasjon, spesielt helsedelen.

5.3 Særskilte tiltak; internering/avsperring

Følgende må gjennomføres ved slikt tiltak:

- Samarbeid med den myndighet som iverksetter tiltaket, spesielt politi og andre sikringsmannskap.
- Opprettholdelse av kritisk kommunal og annen infrastruktur
- Forsyning av mat og væske
- Sikring av basale tjenester vedr. helse, pleie og omsorg
- Barn og unges behov
- Aktivisering av internerte/evakuerte
- Informasjon på en bred front.

6. ROS-analyse

6.1 Generelt

I forbindelse med planarbeidet har det vært foretatt en ROS-analyse av de utfordringer en vil stå ovenfor. Denne analysen er utarbeidet i et eget dokument, og er vedlegg til denne planen.

Definisjoner på sannsynlighet og risiko er definert der. Når det gjelder vannforsyning vises det til egen ROS-analyse til beredskapsplan for den tjenesten.

6.2 Særskilte utfordringer

Strøm og IKT

Dette er to basale funksjoner som er viktig for å kunne gi de nødvendig tjenester. Ved overgangen til år 2000 ("2000-problemet") og mulig krise i strømforsyningen 2002, vil kommunens ledelse, Inderøyheimen og Helsehuset være førsteprioriterte på strøm fra NTE. Lokalisering av lokaler er gunstig for prioritert utkobling. Sjansen for lengre strømbrudd, over 3 dager, ansees som mindre sannsynlig.

Andre tiltak: - Innkjøp av større mobilt aggregat for kommunen vurderes i budsjettsammenheng.

IKT vil være oppe og gå hvis strømforsyningen opprettholdes. Det må allikevel være et manuelt reservesystem for å sikre forsvarlig behandling. Ved kommunikasjonssvikt vil det være nødvendig med bistand på radiokommunikasjon. Dette kan løses ved ekstern hjelp.

Større trafikkulykke på land og sjø

Kommunen har 9 mil med strandlinje og et tett nett av veier. Større ulykker, over 7 drepte, vil situasjonen være kritisk og kreve at det settes særskilte tiltak i verk etter denne planen.

Imidlertid er risikoen nå en del redusert ved at jernbaneovergangen på Røra fjernes.

Pandemi

En pandemi vil være av et slikt omfang og konsekvensene så store at kommunen alene ikke vil kunne hanskes med den.. Det er mindre sannsynlig at pandemi vil inntreffe, men det vil være et realistisk scenario med at halvparten av kommunens ansatte vil være indisponible for innsats. Tiltak vil bli styrt fra nasjonalt hold

Tiltak: - Det vises til smittevernplanen og tiltak beskrevet i denne.
- Det vises også til katastrofeplan for helsetjenesten og tiltak beskrevet i denne.

Brann i større institusjoner

Spesielt vil en brann ved Inderøyheimen og omsorgsboligene på Næss kunne bli katastrofal. Begge institusjonene gjennomfører øvelser etter eget program. Allikevel vil en brann ved en av disse eller en skole være av en slik art at kriseledelsen svært sannsynlig må aktiviseres. Ved evakuering/redning ledes beboerne raskest mulig unna faren (røyk, ild) og så raskt som unna faren og forflytning til annet hus. Transport av beboerne vil bli en utfordring og nødvendig bistand må tilkalles: drosjer, ambulanse og private biler.

Tiltak: - Inderøyhallen vil bli tatt i bruk som reserveinstitusjon ved brann på Inderøyheimen og omsorgsboligene på Næss, og det vises til intern kriseplan pleie- og omsorg.

Uvær og naturkatastrofer

Inderøy har erfaring fra to orkaner det siste tiåret, uten at det medførte personskafer. Det er økt sannsynlighet for at slike værphenomen vil opptre oftere i fremtiden.

Inderøy har større områder med leire, som kan rase ut. Dette ble øvd ved kriseøvelsen 2001 og siden har det også vært mindre hendelser som har vært lærerik for kommunens kriseberedskap.

Tiltak: De må ses i lys av den enkelte situasjonstype og fenomen.

7. Tiltaksdel - enhetene

7.1 Vannforsyning

Det er utarbeidet

- beredskapsplan og ROS-analyse for vannforsyningen i februar 2004, hjemlet i lov om helsemessig og sosial beredskap

Planen beskriver rutiner og prosedyrer ved unormale endringer av vannforsyningen som er av et slikt omfang at den ikke kan takles innenfor daglig drift.

Utøvende enhet er Tekniske tjenester i samråd med kommunens egne helsemyndigheter og Mattilsynet.

7.2 Helse

Generelt

Området har to spesielt viktige dokumenter i beredskapen innenfor helsetjenestene. Dette er

- Smittevernplanen
- Katastrofeplanen for helsetjenesten

Begge planene er hjemlet i hhv. smittevernloven og kommunehelsetjenesteloven.

Planene omhandler ulike tiltak ved hhv. store smittefarlige sykdomsutbrudd og håndtering av ulykker/katastrofer på skadested og det nærmeste apparat rundt.

7.2.1 Spesielle - andre funksjoner

Innenfor helsebegrepet favnes også enhetene helsestasjon, rehabilitering og psykisk helse.

Disse vil i en krisesituasjon innenfor sine ansvarsområder være støtteenheter for kommunens kriseledelse og sentrale helsetjeneste.

Helsestasjonstjenesten har et særskilt ansvar for barn og unge, og vil måtte dreie sin virksomhet inn mot forebyggende tiltak for disse i en krisesituasjon.

Rehabiliteringstjenesten vil spesielt få et ansvar for koordinering av hjelpemiddelbruken i samråd med andre deler av helsetjenesten

Enhet for Psykisk Helsearbeid er omhandlet i kriseledelseplanen kap. 5.4, samt katastrofeplanen for helsetjenesten og vil få en betydelig oppgave ved større katastrofer og kriser. Det vil være å yte krisepsykiatrisk hjelp til berørte og mot kommunens egne innsatsmannskaper. Tjenesten kan raskt bygges opp og utvides med eksterne krefter fra 2. linjetjenesten(sykehus).

7.2.2 Helsetjenestens særskilte rolle og andre egne aktører

Helsetjenesten vil i krisesituasjoner ha en mangesidig funksjon og rolle. Mye ressurser vil være rettet opp mot å yte akutte og basal helsehjelp til befolkningen. På den annen side vil ledelsen av tjenesten være sterkt tilknyttet kommunens kriseledelse som helsefaglig rådgiver. Et aspekt i dette vil være at beslutningsmyndigheten, jfr. smittevernloven, er lagt til denne.

7.3 Pleie- og omsorg

Generelt

Enheten vil ved lengre og større katastrofer måtte legge om driften vesentlig. Tjenestene vil måtte dreies over fra å yte vanlige pleie- og omsorgstjenester, til sykestue-/sykehuslignende drift. Det vises spesielt til smittevernplanens tiltak,

Særskilte tiltak

Ved en slik omlegging vil de friskeste i institusjon bli utskrevet til hjemmet. De som ikke kan skrives ut kan bli flyttet til Inderøyhallen, andre egnede lokaler som kommunen disponerer eller forbli ved Inderøyheimen, for å kunne gi en effektiv og samlet pleie med langt mindre ressurser.

Pandemi.

Helsepersonell er særlig utsatt for smitte og personellressursen vil bli svekket som følge av sykdom. Vaksinasjon av ansatte bør prioriteres for å opprettholde funksjoner som sikrer liv og helse. Det kan bli aktuelt å rekruttere pensjonerte helsearbeidere og studenter for å øke kapasiteten, i tillegg til at deltidsansatte må arbeide i full stilling. Hjemmesykepleie og hjemmehjelp vil i stor grad bli omdisponert til primærhelsetjenesten.

7.4 Sosialtjeneste

Generelt

Enhetens gjøremål i eventuell katastrofe-/krisesituasjon vil i stor grad være å følge opp oppgavene hjemlet i forhold til sosial- og barnevernslov. Det vil bli økt fokus på å dekke akutte behov, jfr. kap. 5.

Særskilte tiltak

For å skaffe mat, ly og annet som skal dekke primære behov, vil eksterne ressurser være viktig. Dessuten vil enheten ha behov for ressurstilførsel fra andre kommunale enheter. Barnevernet disponerer ressursene slik at barn ikke lider overlast når katastrofesituasjon oppstår. Her vil samarbeid med øvrige enheter som skole, barnehage og helse være viktig.

8. Forhold til andre fagområder og ressursleverandører

Generelt

Ved en situasjon hvor denne planen settes i verk, vil kommunen være helt avhengig av ressursbistand fra egne og eksterne enheter. Kommunens kriseledelse og helsetjenesten vil være sentrale i kartlegging, koordinering og prioritering av slike ressurser. Det vises i så henseende til kriseledelsesplanens kap. 4 og 5.1. I tillegg vil politi og spesielt fylkesmann være nødvendige ledd for å utløse større regionale og nasjonale ressurser.

Særskilt aktuelle interne ressursyttere er:

- Skoler
- Barnehager
- Brannvesen
- Renovasjon
- Sekundærfunksjoner som støtte, f. eks. kjøkken, vaskeri, renhold og adm. funksjoner.

Særskilt aktuelle eksterne ressursyttere er:

- Politiet
- Fylkesmann
- Sivilforsvaret
- Røde Kors
- Helse Midt-Norge
- NTE
- Apotek
- Mattilsynet
- Folkehelsen
- Nabokommuners helse- og sosialtjenester, m.v.
- Relevante deler av fylkeskommunal virksomhet.
- Relevante lag og organisasjoner
- Forsvaret

Aktuelle funksjoner og tlf.nr. for de viktigste ressursytterne er spesifisert i eget vedlegg til planen.

9. Kvalitetsikring, kontroll og oppfølging

Generelt

Det legges opp til å følge tilnærmet samme opplegg som for den sentrale kriseplanen.

Særskilt vedr. plan for helse- og sosialmessig beredskap

ØVELSER

- Det skal gjennomføres varslingsøvelse hvert år for de aktuelle enheter.
- Større øvelser sammen med kommunal kriseledelse og andre eksterne instanser skal gjennomføres hvert 4. år.

-Etter hver øvelse skal det foretas en evaluering. Dersom det fastslås feil i planen eller det har vært større avvik mellom planforutsetninger og faktisk gjennomføring skal planen revideres.

KVALITETSREVISJON

Ved kvalitetsrevisjoner skal det kontrolleres om:

- målsettingen for planen er oppfylt (hvert 4. år)
- ressursoversikter er ajour (årlig)

Kvalitetsrevisjon (rullering) av denne planen gjennomføres i to omganger:

- **Årlig**

- med hovedvekt på ajourføring av varslingslister og ressurser.

Tid for innsending av sjekklister, 1. februar.

- **Hvert 4. år** (parallelt med kommuneplanen)

hvor det i tillegg til momentene under årlig kontroll, kontrolleres for planenes målsetting og systematisering.

Tid for innsending av sjekklister, 1. februar.

Sjekklister fylles ut av hver enhetsleder og sendes beredskapskoordinator.

Alle revisjoner gjennomføres iforøvrig i samsvar med retningslinjer for kvalitetsrevisjon av kriseledelsesplanen i Inderøy kommune, jfr. kriseledelsesplanens kap. 9.

ROS - Hendelsesoversikt og grovanalyse

Nr	Hendelse	Sannsynlighet				Konsekvens				Dagens beredskap
		Lite sannsynlig	Min-dre sannsynlig	Sannsynlig	Meget sannsynlig	Ubetrydelig	En viss fare	Farlig/kritisk	Katastrofal	
	Større og lengre strømsvikt		X				X			Aggregat NTE
	Større og lengre IKT-svikt		X				X			Manuelle reservesystem
	Pandemi		X						X	Beskrevet i smittevernplan, nasjonal styring.
	Brann i større Institusjoner (skoler/omsorg)		X					X	(X)	Evak.plan Inderøyheim, Psykososialt team Evakueringstiltak, jfr. kap. 5 Omdisponere lokaler
	Større sjøulykke		X					X		Kritisk ved mer enn 7 drepte Psykososialt team Katastrofeplan helsetjeneste Brannvesenet
	Større trafikkulykke			X				X		Kritisk ved mer enn 7 drepte Psykososialt team Katastrofeplan helsetjeneste Brannvesenet
	Større terrengbrann		X					X		Brannvernordningens Interkommunale tiltak
	Orkan og lignende			X				X		Varsling Omdisponering av ressurser
	Store leirras		X				X			Evakueringstiltak, jfr. kap. 5 Psykososialt team Omdisponering av ressurser
	Større svikt i vannforsyningen		X					X	(X)	Jfr. egen beredskapsplan

VIKTIGE FUNKSJONER OG TLF.NR.:

Ajour 2011

Vakttelefoner:

Politi **112**
Brann **110**
AMK/lege **113**
Legevakt **741 53 480**
Pleie/oms. **741 24 361/366 - 950 83 488/489**
Vannfors. **970 20 005**

1. Kommunens kriseledelse(arb./mob.privat):

Ordfører **741 24 202 - 995 87 042 – 741 55 101**
Rådmannen **741 24 203 – 993 88 911 - 741 53 565**
Kommunalsjef **741 24 311 – 977 39 494 – 741 56 342**
Kommunalsjef **741 24 234 – 995 83 377 – 740 80 119**
Ber.koordinator **741 24 205 – 902 06 767 –**

For flere nummer se Kommunal plan for krisehåndtering for Inderøy [side 16](#)